

640

פרוטוקול מס' 108/א

מישיבת וועדת הכספים

ביום י"ט בסיון תשס"ז - 29.5.1966 בשעה 9.30

ג ו כ ה י ם :

- י. גורי - יו"ר
- ח. מריאב
- א. אפרתי
- י. בדר
- א. בהיר
- ט. דיין
- נ. לוין
- ז. סוזאייב
- ח. רובין

- מוזמנים: ד"ר קיטרון - מטעם משרד המספטים
- סר בן-דרור - מטעם משרד האוצר
- סדר-היום: אישור עודפים.

היו"ר י. גורי: אני פותח את הישיבה.

י. בדר: הצעה לסדר.

העתון של הטפלוגה שלטת ג' רוזלם פוסט הביא היום במאמרו הראשי שתי ידיעות: (1) אנו עומדים בפני ססים חדשים; (2) אנו עומדים בפני תקציב נוסף.

לפני מספר חודשים, ערב קבלת התקציב הנוסף, מתחה העתונות בקרת קשה על וועדת הכספים וגם על נציגי האופוזיציה בוועדת הכספים שלא עמדו על המסמר ולא הגיבו בזמן על תוספת ההוצאות שמעל לתקציב. מחובתנו לסמור על מסק הכספים של המדינה, אולם היות ואין אנו מקבלים לצערי את דוחות ההכנסות וההוצאות מדי חודש בחודשו כפי שנהגנו לקבלם עד כה, אין אנו יכולים למלא תפקיד זה. במשך חודשים רבים לא קבלנו מסיבות שונות בשנה שעברה את הדוחות. רק ערב התקציב הנוסף הופיע הדו"ח.

הנני לבקש לחזור אל הנוהג שהיה קיים בעבר על אף הקשיים האדמיניסטרטיביים הכרוכים בו. אם לא ניתן לפרסם הדו"ח כדו"ח סדר נאמן היה רגיל לפרסמו מדי חודש בחודשו, אולי נסתפק גם כדו"ח יותר צנוע, אולם אין אנו יכולים לוותר בכלל על דוחות חודשיים.

היו"ר י. גורי: ספלנו כבר אתמול בענין הדו"ח. אנו נפנה את השאלה אל שר האוצר.

י. בדר: נקודה שניה. אדוני זוכר בוודאי שבחודש יולי עברה תוספת מסצעי התשלום שהצטרפה ל-15%. הנגיד הגיש את הדו"ח שלו בענין זה באיחור. אנו עדים עתה לעליה ניכרת של המטבע במחזור וטאידך - אנו רואים שהיה ניכרת בפירסום ידיעות על מצב הפקדונות בבנקים כפי שהם מתפרסמים בירחון הסטטיסטי.

מבלי שנחכה לדו"ח הפורמלי שאולי יבוא
באיחור, הנני לבקש טוועדת הכספים להזמין את סר הורוביץ כדי שנשמע
ספיו סקירה על מצב המטבע.

הזמנו את סר הורוביץ לישיבתנו סחר. היו"ר י. גורי:

אני שמח על כך. לא ידעתי. י. גורי:

עלינו להרכיב את וועדת נפטא. אני חושב
כי הוועדה צריכה להיות בת עשרת אברים:
חמישה טוועדת הכלכלה וחמישה טוועדת הכספים.

אני מציע את חברי וועדת הכספים הבאים:
י. גורי, א. בהיר, ס. חזני, ז. צור וח. רובין. טוועדת הכלכלה יהיו:
ב. אבניאל, בז'רנו, ס. יוספטל וי. אלמוגי.

אני מבקש את אישורה של וועדת הכספים.

מה המפתח בהרכב וועדת זו? י. גורי:

מפא"י - 4, ולכל שאר המיעות - לכל אחת 1.
פרוגרסיביים הם מחוץ למפתח.

למפא"י יש בסופו של דבר 45 חברים בכנסת.

עד כה ידעתי שיש למפא"י - 40 חבר. י. גורי:

זה המפתח לפיו טרכיביים בדרך כלל וועדות.
יחד עם חבר הכנסת אבניאל הרכבנו וועדה זו.

אני מצטרף לדברי חבר הכנסת בדר ומביע את
סחאתי. אם אתם רוצים להכניס את הפרוגרסיביים
תעשו זאת כפי שעשיתם בוועדת הכספים על חשבון מפא"י.

בבקשה תציעו לי אתם מפתח, לי באמת לא
איכפת. היו"ר י. גורי:

אני מציע מפתח לפי הרכב וועדת הכספים
או לפי הרכב וועדת הכלכלה. לא איכפת לי י. גורי:

מה תעדיפו יותר.

אני מציע וועדה בת 15 חבר: מפא"י - 6,
סיעת חירות - 2, ציונים כלליים - 2, דתיים - 2, אחדות עבודה - 1,
מפ"ם - 1 ופרוגרסיביים - 1.

אני מסכים. אם אין התנגדות - הדבר מאושר. היו"ר י. גורי:

אני רוצה לשאול: אם חברי הוועדה צריכים
להיות אך ורק אנ חברי וועדת הכלכלה או ח. רובין:

חברי וועדת הכספים?

אין זה הכרחי. היו"ר י. גורי:

קראתי היום בעתון שפורסמו ההוראות בקשר
עם תשלומי מפרעות לעצמאיים של טס הכנסה
לפי השיטה החדשה של עשרה תשלומים שנתיים אותה אישרנו לפני כמה ימים. ז. סנזאייב:

וכאילו דורשים הפרעות בגובה של חמישים אחוז על שומה של 1953-54. אם יהיה כאן סחר שר האוצר אני רוצה שנבקש ממנו פרטים על העניין הזה ונדע אם נכונה הידיעה אם לא. אם כן - אני רוצה שנקיים אחר-כך בירור.

איסור עודפים

הינ"ר י. גורני:
אנו עוברים לסדר-היום: איסור עודפים.
הראשון - איסור עודפי תקציב משרד הדתות
לשנת 1955/56 לשמוש בשנת 1956/57. (קורא)

י. גר:
אני מבין שאין כאן העברה. זה פשוט עודף.

מר ד. גו-לרנר:
נכון. זה עודף שנשאר במקרה זה מאותן
מטרות.

י. גר:
הייתי רוצה לדעת לאיזה מסכורת הם רוצים
להשתמש בעודפים אלה? האם למסכורת שלא
הספיקו לשלמה או למסכורת של השנה השוטפת? אם למסכורת שלא הספיקו
לשלמה - אין לי טענות, אחרת - זה בניגוד לחוק.

מר ד. גו-לרנר:
טוב עשה חבר הכנסת בדר שהעלה את השאלה,
כי אנו עומדים להציע הצעות רבות בכיוון
זה. כפי שידוע לחברי הוועדה הסתהה הסידור הסופי של דרגות עובדי
המדינה עד היום. יש כמה דברים שכבר הוסכם עליהם והם נגמרו, אולם
יש דברים שהוסכם עליהם אך עדיין לא פורסמו ההוראות.

התשלום הוא לא רק שוטף אלא הוא גם
בעבור החודשים הקודמים. אתם יודעים כי הוחלט על תוספת של טאה אחוז
טיולי עד דצמבר ועל תוספת של שני סליס מינואר עד מרץ. בתקציב
1955-56 הכנסנו תוספת שכר ועתה יש לנו עודפים על כי לא שילמנו את
הפרטי השכר אותם הכנסנו אז לתקציב הנוסף.

אנו מבקשים, וזאת נבקש גם להבא, אפשרות
לשלם את ה"ביק פיי" על תוספת השכר בחודש הבא על חשבון שנת 1955-56.

י. גר:
אני מבין כי הכוונה לשלם מסכורת בעד שנת
התקציב הקודמת, ולשלם את הפרטי השכר מן
העודפים. אני גם חושב כי דרך זו היא נכונה.

ח. רובין:
האם הבינותי נכון שכסף זה נחסך מהפרטי
השכר שלא נוצלו?

מר ד. גו-לרנר:
נכון.

עודפי תקציב משרד הדתות לשנת 1955/56
לשמוש בשנת 1956/57 - א.ו.ר.

הינ"ר י. גורני:
אנו עוברים לשינויים בתקציב לשנת 1955/56
של משרד הפיתוח - מחצבים ומכרות. (קורא).

י. גר:
הייתי רוצה לדעת מסוים מה מקבלים שני מפעלים
יותר, ושניים - פחות.

ז. סוויאייב:
לפני שאנו טאשרים טך של מאתים אלף ל"י
למחצבים ומכרות הנמצאים במרכז התעשיבות
של הצבור, אנו צריכים לקבל יותר פרטים ודו"ח ספורט על המתרחש בחברות
אלה.

א. גהיר:
אני מצטרף לדעתו של חבר הכנסת סוויאייב.

ז. סוויאייב:
אני מבקש להזמין את ב"כ משרד הפיתוח.

הוחלט: להזמין את ב"כ משרד הפיתוח.

הינריך י. גורי:
אנו עוברים לתקציב משרד הדתות לשנת
הכספים 1955/56. (קורא)

אני מופתע כי לא הפעילו עדיין את בית
הדין של הדרוזים.

ג. לוי:
אני מבקש שתינתן הסברה מדוע לא הופעל
בית-דין זה.

ח. רובינ:
אני מצטרף לזה. איני חושב שאפשר לאשר
את הדבר מבלי שנדע על כך.

יש עוד דבר שתום בהצעה זו: בית הדין
בצפת. איני מבין מדוע יש פה הקטנה מ-16 אלף ל-10 אלף. גם בענין זה
אני מבקש הסבר.

י. גר:
בתקציב המקורי בית הדין לדרוזים מופיע
בסכום של 8350 ל"י. עתה משאירים 350 ל"י
בלבד. העברות אלה עושות רושם סוזר. איני רגיש לענין זה של בית
הדין לדרוזים, אולם הסכומים שהוקצבו למטרות אלה הם בלאו הכי לא
גדולים, ואם הוקצבו - היתה זו חובת כבוד לבצע את הדבר. אם הדבר
לא בוצע מתוך ניסיון סוויים - יש לוותר על הסעיפים אך לא להעבירם.
יש לזה כמעט עוקץ פוליטי כלפי פנים וכלפי חוץ. זה נושא למאמרים
בעתונות עוינת.

סר ד. בן-דרור:
העברה זו היא על טהרת הפיננסיים ולא על
שום אלמנטים פוליטיים. בשעה שהקצבון
התייקרויות לסעיפים השונים השתדלנו לראות באם קיימים עודפים בסעיפים
שלא נוצלו על ידי המשרדים כדי שיחסך. הדבר מתקציב ההתייקרות שהיה
זל בלאו הכי. באנו בדברים עם המשרדים שהם יכסו התייקרויות מתוך
סעיפים שטשום מה לא נוצלו.

ענין בית הדין לדרוזים הוכנס בתקציב השנה
הקודמת מתוך מחשבה שבית דין זה יפתח. מסיבות אדמיניסטרטיביות לא
ביצע משרד הדתות את הפעולה הזאת. השנה נענו שוב לבקשתו, הקצבנו לו
סכום, והוא ניגש בסרך לארגן את הענין. הוא התחייב בדברי ההסבר לפתוח
בית דין זה השנה.

עובדה היא כי סעיף זה לא נוצל. אולם אם
נשאירו - לא תהיה בזה ברכה. בצורך לכסות סמקור אחר את ההוצאות האלה.
אני מבקש מכם לאשר את הדבר כדי שהחשב הכללי יוכל להכניס זאת.

י. גר:
בודאי שמבחינת תקציב ההוצאות יש צורך
בהוצאות נוספות בסעיפים אלה, ובזדאי שפעולות
שלא בוצעו - לא בוצעו. הנקודה הרגישה כאן היא צירוף שני הדברים יחד.
יוצא שאנו, המדינה, הזנחנו את הטיפול במיעוטים למרות של הוצאות
משרד הדתות עלו. דווקא את בתי המשפט של הדרוזים הזנחנו וקיפחנו.
זה נקבע במיסמך, והצירוף עושה רושם סוזר.

אני מציע שמשרד האוצר יחשוב על רוקציה חדשה בענין ההצעות שלו בענין זה. אם יש צורך להוסיף - יוסיף בצורה נחרת.

הי"ר י. גורני:

יש טעם לפגם כי עלול להיות בזה עוקץ פוליטי. לפנינו שתי אפשרויות: (1) לבקש את שר האוצר למצוא מקור אחר לכיסוי התוספות, דבר שיכניס את האוצר בקשי מסויים; (2) לציין את העובדה הזאת שיש בזה טעם לפגם, וכי גרם לנו הדבר סורת רוח, אבל בדיעבד, מכיוון שהדבר נעשה - אנו מאשרים.

אני שואל את וועדת הכספים: אלה שתי האפשרויות היא נוחתת לה?

ח. רונביין:

אני מבקש להזמין את ב"כ משרד הדתות.

סר ד. בן-גוריון:

אולי קודם תאשרו ואחר-כך תזמינו?

הי"ר י. גורני:

אני מבין שזה המהלך הרצוי לך, אבל לא לזאת מחווננים חברי הוועדה.

סר ד. בן-גוריון:

הקשי באי-אישור ההעברה 56-1955 תפגע פחות במשרד הדתות שהוא הוציא כבר את הכספים על ההתייקרות שאנו התחייבנו לכסותם, ויותר על האדמיניסטרציה הרגילה של החשב הכללי בהוצאת הדו"ח.

אני מציע לחברי הוועדה לנקוט בדרך השניה: לאשר את הסעיף ולהזמין את שר הדתות שיטכיר מדוע לא נפתח בית הדין לדרוזים בשנה שחלפה.

ב. לוי:

זה מתקבל על הדעת.

הי"ר י. גורני:

אם מסרתנו היא להעמיד את שר הדתות על העובדה שענין זה גרם לנו סורת רוח, אנו יכולים לקבל את ההצעה הזאת.

א. בהיר:

אני לצערי חושב שוועדת הכספים אינה צריכה ללכת בדרך זו. קודם תשמע וועדת הכספים את הבאורים ואחר-כך תאשרם. יש לה עוד לפי החוק שלשה חדשים, בשבוע הבא יגיע שר הדתות והוא יטכיר את הדבר.

ס. חזגי:

היו כבר מקרים מסוג זה שחברי הוועדה רצו לקבל הסבר לא רק מהאוצר אלא מהמשרד הנוגע בדבר, ובכל זאת אישרנו. אני רוצה לשאול: מה נשתנה משרד זה מסשרדים אחרים?

א. בהיר:

אסרתי זאת גם לגבי משרד הפיתוח. איני מתנגד לאשר, אולם אני רוצה להגיד לב"כ האוצר שהאישור אינו יכול להיות אוטומטי.

ח. רונביין:

אני לצערי איני יכול להסכים לכך. אני מבקש להזמין את שר הדתות.

הי"ר י. גורני:

אין זה ענין להצבעה ברוב דעות. אם חברי הוועדה אינם מוכנים לאשר מבלי שיקבלו באורים - עלינו לעשות כך. היות ובאו כבר נציגי משרד הבטחון - אנו מפסיקים.